

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОГО ПРАВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор із науково-педагогічної роботи
та міжнародної співпраці
Львівського національного університету
імені Івана Франка доц. Різник С.В.

«30» серпня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВОВІДНОСИНИ ЗАЙНЯТОСТІ У СФЕРІ КОМЕРЦІЙНОГО ПРАВА**

галузь знань **08 «Право»**
спеціальність **081 «Право»**
освітньо-професійна програма **ОС Бакалавр**
вибіркова навчальна дисципліна
юридичний факультет

Львів – 2022 рік

Робоча програма загальноуніверситетської навчальної дисципліни «Правове забезпечення гендерної рівності у сфері реалізації права на працю» для студентів за галуззю знань 08 «Право» у межах освітньої програми другого (бакалаврського) року, 2022 р.

Розробник:

Швець Дмитро Юрійович – кандидат юридичних наук, доцент кафедри соціального права.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціального права
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол від «25» серпня 2022 року № 12)

**Завідувач кафедри
соціального права**

 проф. П.Д. Пилипенко

«25» 08 2022 року

Схвалено Вченою Радою юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право» у межах освітньо-професійної програми ОС Магістр) Протокол від «30» серпня 2022 року № 2

«30» 08 2022 року

Голова проф. В.М. Бурдін

© Швець Д.Ю. 2022 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 08 «Право»	нормативна	
	Спеціальність 081 «Право»	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		4-й	4-й
		Лекції	
		16 год.	16 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2	Освітня програма другого (бакалаврського) року	Практичні	
		16 год.	16 год.
		Самостійна робота	
		58 год.	58 год.
		Вид контролю: залік	

Мова навчання - українська

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: набуття необхідних знань та компетентностей щодо реалізації правовідносин зайнятості у сфері комерційного права та розв'язання відповідних пов'язаних з цим проблем шляхом науково-дослідницької діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та вироблення нових актуальних пропозицій щодо форм реалізації права на зайнятість.

Завдання: поглиблено вивчити законодавство України, акти вищих судових інстанцій, проаналізувати навчальну та монографічну літературу щодо правовідносини зайнятості у сфері комерційного права, опанувати фундаментальні поняття навчальної дисципліни, поглибити, конкретизувати та

систематизувати знання, засвоєні під час лекційних та семінарських занять та у процесі самостійної підготовки.

Результати навчання. Після завершення цього курсу студент буде знати та вміти:

- можливість використовувати сучасні правові доктрини та принципи в обґрунтування об'єктивних закономірностей формування права зайнятості та реалізації правовідносин зайнятості у сфері комерційного права.
- імовірність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці ефективності цивільно-правових та адміністративно-правових норм регулювання відносин зайнятості в умовах глобалізації ринку праці та розвитку комерційного права в Україні.
- самостійно готувати проекти договорів та угод про працю згідно з вимогами національного законодавства.
- розробляти гіш-контракти та визначати правовідносини, в яких вони застосовуються.
- здійснювати державну реєстрацію підприємницької діяльності фізичних осіб (ФОПів), а також осіб, що здійснюють незалежну професійну діяльність; припинення такої діяльності;
- аналізувати та оцінювати практику застосування законодавства про зайнятість у сфері комерційного права.
- інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у сфері діяльності щодо забезпечення гарантій зайнятості в умовах глобалізації ринку праці.
- Застосовувати правові позиції Верховного Суду при забезпеченні під час судового захисту права зайнятості у сфері комерційного права.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ПРАВОВІДНОСИНИ ЗАЙНЯТОСТІ У СИСТЕМІ ПРАВА УКРАЇНИ

- Поняття зайнятості та форми її реалізації.
- Загальна характеристика правовідносин зайнятості у системі права України.
- Нормативно-правове регулювання правовідносин зайнятості у сфері комерційного права.
- Міжнародний досвід правового регулювання правовідносин зайнятості у сфері комерційного права.

ТЕМА 2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФОРМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ЗАЙНЯТІСТЬ У СФЕРІ КОМЕРЦІЙНОГО ПРАВА.

- Основні форми реалізації права на зайнятість у сфері комерційного права.
- Гарантії у сфері зайнятості населення.
- Заходи щодо сприяння зайнятості населення.

ТЕМА 3. ТРУДОВИЙ ДОГОВІР ЯК ОСНОВНА ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ЗАЙНЯТІСТЬ.

- Місце трудового договору у сфері реалізації права на зайнятість.
- Сторонм та істотні умови трудового договору.
- Форми трудового договору.
- Актуальні особливості застосування трудового договору у правовідносинах зайнятості.

ТЕМА 4. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВІ ДОГОВОРИ ТА ПРАВОВІДНОСИНИ ЗАЙНЯТОСТІ.

- Застосування цивільно-правових договорів у правовідносинах зайнятості.
- Сторонм та істотні умови цивільно-правового договору.
- Переваги та недоліки застосування цивільно-правового договору у правовідносинах зайнятості.
- Перспективи розширення сфери застосування цивільно-правових договорів у правовідносинах зайнятості.
- Правовідночини зайнятості у сфері гіг-економіки.

ТЕМА 5. САМОЗАЙНЯТІСТЬ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ІНІЦІАТИВИ.

- Поняття самозайнятої особи та її правосуб'єктність.
- Законодавчі основи діяльності самозайнятих осіб.
- Організаційно-правові форми самозайнятості особи.
- Самозайнята особа та найманий працівник: особливості правового регулювання.
- Правове регулювання реалізації підприємницької ініціативи.
- Поняття та загальна характеристика правових форм захисту прав та законних інтересів самозайнятих осіб.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

назви теми	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Ус ь о го	у тому числі					Ус ь о го	у тому числі				
		л	п	ла б	Ін д	Ср		л	п	лаб	ін д	ср
Тема 1. Правовідносини зайнятості у системі права України.	20	4	4			10	20	2				10
Тема 2. Загальна характеристика форм реалізації права на зайнятість у сфері комерційного права.	20	4	4			10	20	2				10
Тема 3. Трудовий договір як основна форма реалізації права на зайнятість.	18	4	4			10	18	2				10
Тема 4. Цивільно-правові відносини та правовідносини зайнятості.	18	2	2			10	18		2			10
Тема 5. Самозайнятість та реалізація підприємницької ініціативи	14	2	2			8	14		2			10
Разом	90	16	16			58	90	6	4			58

Лекційний курс (денна – 16 год., заочна – 6 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна форма	Кількість годин заочна форма
1	Правовідносини зайнятості у системі права України.	4	4
2	Загальна характеристика форм реалізації права на зайнятість у сфері комерційного права.	4	4
3	Трудовий договір як основна форма реалізації права на зайнятість.	4	4
4	Цивільно-правові відносини та правовідносини зайнятості.	2	2
5	Самозайнятість та реалізація підприємницької ініціативи	2	2
Разом		16 год.	16 год.

Практичні заняття (денна – 16 год., заочна – 10 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна форма	Кількість годин заочна форма
1	Правовідносини зайнятості у системі права України.	4	4
2	Загальна характеристика форм реалізації права на зайнятість у сфері комерційного права.	4	4
3	Трудовий договір як основна форма реалізації права на зайнятість.	4	4
4	Цивільно-правові відносини та правовідносини зайнятості.	2	2
5	Самозайнятість та реалізація підприємницької ініціативи	2	2
Разом		16 год.	16 год.

Самостійна робота (денна – 58 год., заочна – 58 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна форма	Кількість годин заочна форма
1	Правовідносини зайнятості у системі права України.	10	10
2	Загальна характеристика форм реалізації права на зайнятість у сфері комерційного права.	10	10
3	Трудовий договір як основна форма реалізації права на зайнятість.	10	10
4	Цивільно-правові відносини та правовідносини зайнятості.	10	10
5	Самозайнятість та реалізація підприємницької ініціативи	10	10
6	Захист порушеного права зайнятості у сфері комерційного права та шляхи його відновлення	8	8
Разом		58 год.	58 од.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У ході викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на:

- формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності й відповідальності за навчальну працю;
- забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного та пошукового характеру);
- а також методи, пов'язані із контролем за навчальною діяльністю студентів.

Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, обговорення, дослідницькі проекти, підготовка презентацій.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Знання та навички студентів, отримані при засвоєнні навчальної дисципліни «Правове забезпечення гендерної рівності у сфері реалізації права на працю» оцінюються за рейтинговою системою.

Форми поточного контролю включають: оцінювання виконання домашніх самостійних завдань, тестів та контрольних робіт, виконаних студентами під час практичних занять.

Студент може отримати максимально 50 балів за усні відповіді або виконання тестів чи контрольних робіт, задач та інших завдань на практичних

заняттях.

Неготовність до заняття або незадовільна відповідь (розв'язання задачі) також підлягають відповідній оцінці і студенту виставляється "0" балів. Студент повинен перездати незадовільну оцінку протягом двох тижнів і отримати позитивну оцінку, яка враховується під час визначення середнього балу поточної успішності. Не перескладена заборгованість тягне виставлення за залік оцінки «0» FX.

За результатами вивчення дисципліни студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як середньозважене оцінок за поточну успішність.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЄТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

- **Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS**

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	<i>Добре</i>	
71-80	C	<i>Добре</i>		
61-70	D	<i>Задовільно</i>	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>		
0-50	FX	<i>незадовільно</i>	<i>незадовільно</i>	<i>Не зараховано</i>

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набутих знань до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні предмету.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але

не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.

61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.

51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література:

1. Трудове право України : академічний курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, С.М. Синчук та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2010. 536 с.
2. Основи підприємницького права України (Загальна частина) : навчальний посібник / В. А. Довбиш. – Вінниця : ВНТУ, 2015. – 219 с. – UFL: <http://dovbysh.vk.vntu.edu.ua/file/5382e412bcee12a2d56ef914b52f4aeb.pdf>
3. Підприємницьке право України: Навч. посіб. / Ю. В. Корнеєв. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 120 с.
4. Бурак В.Я. Правовий механізм захисту трудових прав та законних інтересів працівників : монографія. Львів. Львівський національний університет імені Івана Франка. 2021. 440с.
5. Kozek, W. (2013). Rynek pracy. Perspektywa instytucjonalna. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
6. Krzywon, A. (2017). Konstytucyjna ochrona pracy i praw pracowniczych. Warszawa.
7. Pylypenko P., Rym O., The European Employment Strategy as a Tool of International and Comparative Labour Studies. Volume 8, No. 3, September-October 2019. – p. 68-84.
8. Пилипенко П., Рим О. Про свободу переміщення працівників країнами європейського Союзу // Вісник Львівського університету. Серія юридична. - 2018. - Випуск 67. - С. 189-198.
9. Пилипенко П.Д. Про поняття самозайнятості як форми реалізації права на працю / Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : Матеріали ХХІІІ регіональної науково-практичної конференції, частина 2, (Львів, 7-8 лютого 2018 р.). – Л. : Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2018. – С. 21-25 (0,22 друк. арк.);
10. Rym O. Fundamental rights as a general principle of the European Union law. *Recht der Osteuropäischen Staaten*. 2019. № 1. С. 157–161.

Додаткова література:

1. Борута І., Чанишева Г. І. Трудове право ЄС: навч. посібник. Київ: ІМВ КНУ імені Тараса Шевченка, 2004. 91 с.
2. Буроменський М.В. Міжнародне право. Гендерна експертиза / Відп. ред. Т.М.Мельник. –К.: Логос, 2001. – 40 с.
3. Галицька Д. С. Адаптація національного трудового законодавства про відповідальність до законодавства Європейського Союзу: дис. ...канд. юрид. наук. Київ, 2018. 216 с.
4. Кондратьєв Р. І. Локальні норми права. Хмельницький : Хмельницький інститут регіонального управління та права, 2001. 70 с.
5. Костюк В. Л. Правові акти європейських інституцій влади у контексті становлення сучасної моделі трудової правосуб'єктності. Держава і право.

2012. Вип. 57. С. 293–298.

6. Костюченко О. Є. Соціальне призначення трудового права: проблеми теорії та практик: дис. ... док. юрид. наук. Сєверодонецьк, 2018. 449 с.
7. Малюга Л. Ю. Адаптація соціального законодавства України до законодавства Європейського Союзу: дис. ... д-ра юрид. наук. Київ, 2020. 414 с.
8. Мельник К. Ю. Трудове право України: підручник. Харків: Діса плюс, 2014.
9. Куцеволова М.В. Розвиток самозайнятості населення як напрям регулювання ринку праці в Україні. Академічний огляд. 2019. № 1 (50). С. 15-22. URL: <https://acadrev.duan.edu.ua/images/PDF/2019/1/3.pdf>
10. Employment Law: A Guide to Hiring, Managing, and Firing for Employers and Employees (Aspen Paralegal). Paperback – February 2, 2020 // <https://www.amazon.com/dp/154381543X?tag=uuid10-20>.
11. The impact of e-commerce on employment in the EU. О. Fedirko. https://http://irn.center/wp-content/uploads/2019/11/Olha-Fedirko_Ukraine.pdf.

Законодавство

Перелік нормативно-правових актів та правових позицій судових інстанцій, необхідних для опрацювання в межах кожної із запропонованих тем, що складають зміст навчальної дисципліни будуть запропоновані викладачем до кожної із тем під час вивчення курсу.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: www.rada.gov.ua;
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: www.nbuv.gov.ua;
3. Офіційний веб-портал "Судова влада України": <https://court.gov.ua/>
4. Єдиний державний реєстр судових рішень: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>